

**ΠΡΟΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΤΩΝ ΠΕΠ ΤΟΥ ΕΣΠΑ**

1. Εισαγωγή

Η παρούσα προδημοσίευση αφορά την προκήρυξη δράσης, από το Υπουργείο Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, για την ενίσχυση Επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς Μεταποίησης-Τουρισμού - Εμπορίου - Υπηρεσιών στο πλαίσιο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-2013 για την υλοποίηση στοχευμένων δράσεων με σκοπό την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης.

Στόχος της δράσης είναι η ενίσχυση επιχειρήσεων για την υλοποίηση επενδύσεων προσανατολισμένων στην καινοτομία, το περιβάλλον και τις τεχνολογίες πληροφορικής και η απευθείας τόνωση του επιχειρείν σε συνθήκες κρίσης. Επιπλέον με τη συγκεκριμένη χρηματοδότηση διασφαλίζεται η διατήρηση αλλά και η δημιουργία θέσεων απασχόλησης, καθώς η ενίσχυση κατευθύνεται και σε υπό σύσταση επιχειρήσεις.

Ο σχεδιασμός, οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής καθώς και τα στοιχεία των προϋπολογισμών που διατίθενται είναι αποτέλεσμα διαβούλευσης με τις Περιφέρειες, με σκοπό να ικανοποιηθούν οι πραγματικές ανάγκες τους και να αναδειχτούν τα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα. Συνεπώς η Περιφερειακή στόχευση και διάσταση αποτελούν βασικά χαρακτηριστικά της.

Η παρούσα προδημοσίευση αφορά καταρχήν σε ενίσχυση ΜΜΕ. Περαιτέρω εξετάζεται η δυνατότητα ενίσχυσης και μεγάλων επιχειρήσεων.

Τονίζεται ότι η ημερομηνία προδημοσίευσης της παρούσας δεν αποτελεί ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών.

Η ημερομηνία έναρξης υποβολής αιτήσεων/επενδυτικών προτάσεων καθώς και η ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών θα καθοριστούν με Κοινή Υπουργική Απόφαση και θα ανακοινωθεί σε μεταγενέστερο χρόνο.

2. Γεωγραφική Έκταση

Η εν λόγω προκήρυξη αφορά στις δώδεκα (12) περιφέρειες της χώρας. Δεν αφορά στην περιφέρεια Πελοποννήσου (σχετική αναφορά στο σημείο 7 της παρούσας).

3. Κατηγορίες ενισχύσεων - Θεματικές Ενότητες

Οι παρεχόμενες ενισχύσεις αφορούν στις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- α) Θεματική Ενότητα «Μεταποίηση»: Αφορά στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας μεταποιητικών επιχειρήσεων.
- β) Θεματική Ενότητα «Τουρισμός»: Αφορά στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας τουριστικών επιχειρήσεων.
- γ) Θεματική Ενότητα «Εμπόριο»: Αφορά στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας επιχειρήσεων σε δυναμικούς στοχευμένους κλάδους του τριτογενή τομέα
- δ) Θεματική Ενότητα «Υπηρεσίες»: Αφορά στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας επιχειρήσεων σε δυναμικούς στοχευμένους κλάδους του τριτογενή τομέα

Η πρωτογενής παραγωγή γεωργικών προϊόντων και ο τομέας της αλιείας εξαιρούνται από την εν λόγω προκήρυξη.

Οι επιλέξιμες κατηγορίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων οι οποίες θα τύχουν επιχορήγησης στο πλαίσιο της παρούσας θα ορίζονται στην ΚΥΑ προκήρυξης.

4. Κατηγορίες ενισχυόμενων επιχειρήσεων

Στο πλαίσιο της παρούσας ενισχύονται υφιστάμενες, νέες και υπό σύσταση επιχειρήσεις σύμφωνα με τα παρακάτω:

1. υφιστάμενες επιχειρήσεις: οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον δύο πλήρεις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις
2. νέες επιχειρήσεις: οι επιχειρήσεις που έχουν μέχρι την ημερομηνία παραλαβής της επενδυτικής τους πρότασης δύο πλήρεις διαχειριστικές χρήσεις
3. υπό σύσταση επιχειρήσεις: οι επιχειρήσεις που θα συσταθούν μετά την παραλαβή του επενδυτικού τους σχεδίου

5. Προϋποθέσεις Συμμετοχής

Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που υποβάλλει την επενδυτική πρόταση καλείται «Δυνητικός Δικαιούχος της Ενίσχυσης».

Οι προϋποθέσεις συμμετοχής των δυνητικών δικαιούχων των ενισχύσεων, είναι οι ακόλουθες:

- να είναι εγκατεστημένοι ή να προτίθενται να εγκατασταθούν, ως ανεξάρτητες επιχειρήσεις με το πλήρες αντικείμενο τους, στην Ελληνική επικράτεια
- να μην είναι προβληματική επιχείρηση
- να λειτουργούν ή να προτίθενται να λειτουργήσουν αποκλειστικά με νομική μορφή ατομικής επιχείρησης ή Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή Ε.Π.Ε. ή μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. ή Α.Ε.
- να τηρούν (για υφιστάμενες και νέες επιχειρήσεις) ή να δεσμευτούν ότι θα τηρήσουν εφόσον εγκριθούν (για υπό σύσταση επιχειρήσεις) κατά την υποβολή της επενδυτικής πρότασης βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.
- να μην εκκρεμεί εις βάρος τους διαδικασία ανάκτησης παλαιάς κρατικής ενίσχυσης
- για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις ΜΜΕ, σύμφωνα με τον ορισμό της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ της 6^{ης} Μαΐου 2003 (Παράρτημα Α' της παρούσας), ο μέσος ετήσιος κύκλος εργασιών τριετίας τους να κυμαίνεται:
 - ο από τριάντα χιλιάδες ευρώ (30.000 €) μέχρι πενήντα εκατομμύρια ευρώ (50.000.000,00) ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού να μην υπερβαίνει τα σαράντα τρία εκατομμύρια ευρώ (43.000.000,00) για τη θεματική ενότητα «Μεταποίηση»
 - ο από τριάντα χιλιάδες ευρώ (30.000 €) μέχρι πενήντα εκατομμύρια ευρώ (50.000.000,00) ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού να μην υπερβαίνει τα σαράντα τρία εκατομμύρια ευρώ (43.000.000,00) για τη θεματική ενότητα «Τουρισμός»
 - ο από είκοσι χιλιάδες ευρώ (20.000 €) μέχρι πενήντα εκατομμύρια ευρώ (50.000.000,00) ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού να μην υπερβαίνει τα σαράντα τρία εκατομμύρια ευρώ (43.000.000,00) για την θεματική ενότητα «Εμπόριο»
 - ο από είκοσι χιλιάδες ευρώ (20.000 €) μέχρι πενήντα εκατομμύρια ευρώ (50.000.000,00) ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού να μην υπερβαίνει τα σαράντα τρία εκατομμύρια ευρώ (43.000.000,00) για την θεματική ενότητα «Υπηρεσίες»

Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του κύκλου εργασιών αφορούν στις τρεις τελευταίες κλεισμένες πλήρεις δωδεκάμηνες διαχειριστικές χρήσεις ή, εφόσον δεν υπάρχουν, στις δύο τελευταίες κλεισμένες πλήρεις δωδεκάμηνες διαχειριστικές χρήσεις.

Ο ετήσιος κύκλος εργασιών προσδιορίζεται από το σχετικό φορολογικό έντυπο της κάθε επιχείρησης.

- για τις υφιστάμενες μεγάλες επιχειρήσεις, θα καθοριστούν τα αντίστοιχα όρια.

Δεν έχουν δικαίωμα υποβολής πρότασης οι δημόσιες επιχειρήσεις ή οργανισμοί ή / και οι θυγατρικές τους, καθώς και οι εταιρείες στις οποίες συμμετέχουν, άμεσα ή έμμεσα, με ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) οι Ο.Τ.Α..

6. Όρια Επιχορηγούμενου Προϋπολογισμού – Διάρκεια υλοποίησης

1. Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε πρότασης δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης κυμαίνεται:

- i) Από τριάντα χιλιάδες έως τριακόσιες χιλιάδες ευρώ (30.000 έως 300.000 €) για την θεματική ενότητα «Μεταποίηση»
- ii) Από τριάντα χιλιάδες έως τριακόσιες χιλιάδες ευρώ (30.000 έως 300.000 €) για την θεματική ενότητα «Τουρισμός»
- iii) Από είκοσι χιλιάδες έως εκατό χιλιάδες ευρώ (20.000 έως 100.000 €) για την θεματική ενότητα «Εμπόριο»
- iv) Από είκοσι χιλιάδες έως εκατό χιλιάδες ευρώ (20.000 έως 100.000 €) για την θεματική ενότητα «Υπηρεσίες»

Το μέγιστο επιχορηγούμενο ύψος του επενδυτικού σχεδίου θα συνδέεται με τον κύκλο εργασιών της επιχείρησης.

Κάθε δυνητικός δικαιούχος ενίσχυσης που δραστηριοποιείται σε οποιαδήποτε από τις παραπάνω θεματικές Ενότητες μπορεί να πραγματοποιήσει επενδυτική πρόταση με προϋπολογισμό μεγαλύτερο από αυτό που καθορίζεται με το ως άνω όριο. Στην περίπτωση αυτή οι υπερβάλλουσες δαπάνες της επενδυτικής πρότασης δεν επιχορηγούνται.

2. Η προθεσμία ολοκλήρωσης των χρηματοδοτούμενων επενδύσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δεκαοκτώ (18) μήνες για την μεταποίηση και τον τουρισμό και τους δώδεκα (12) μήνες για τις άλλες θεματικές ενότητες από την ημερομηνία αποδοχής της σχετικής απόφασης μεταξύ του Ε.Φ.Δ. και του δικαιούχου της ενίσχυσης. Υπάρχει η δυνατότητα δίμηνης παράτασης η οποία θα δίνεται ύστερα από αίτημα του δυνητικού δικαιούχου της ενίσχυσης. Σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει την ημερομηνία λήξης του παρόντος μέτρου ενίσχυσης.

7. Προϋπολογισμός & Ποσοστά Δημόσιας Επιχορήγησης – Ιδιωτική Συμμετοχή

1. Ο προϋπολογισμός της παρούσας προκήρυξης ανέρχεται σε 433,5 εκ. ευρώ και κατανέμεται στις 12 περιφέρειες της χώρας όπως ο παρακάτω πίνακας. Στον ίδιο πίνακα επιπλέον αποτυπώνεται η ποσοστιαία κατανομή του προϋπολογισμού για επιχορήγηση υφιστάμενων και νέων / και υπό σύσταση επιχειρήσεων

ΠΕΠ	Περιφέρεια	Συνολικός π/υ (Δ.Δ. σε €)	Υφιστάμενες επιχειρήσεις	νέες και υπό σύσταση επιχειρήσεις
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ-ΘΡΑΚΗ	Ανατολική Μακεδονία- Θράκη	22.500.000,00	80%	20%
	Κ. Μακεδονία	90.000.000,00	85%	15%
	Δ. Μακεδονία	22.500.000,00	70%	30%
ΘΕΣΣΑΛΙΑ-ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ-ΗΠΕΙΡΟΣ	Ήπειρος	22.500.000,00	80%	20%
	Στερεά Ελλάδα	18.000.000,00	70%	30%
	Θεσσαλία	22.500.000,00	80%	20%
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ- ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ- ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	Ιόνια	22.500.000,00	80%	20%
	Δ. Ελλάδα	22.500.000,00	70%	30%
ΚΡΗΤΗ - ΝΗΣΟΙ ΑΙΓΑΙΟΥ	Β. Αιγαίο	22.500.000,00	80%	20%
	Ν. Αιγαίο	15.000.000,00	80%	20%
	Κρήτη	22.500.000,00	80%	20%
ΑΤΤΙΚΗ	Αττική	130.500.000,00	80%	20%
Σύνολο		433.500.000,00		

Για την περιφέρεια Πελοποννήσου έχει δεσμευτεί δημόσια δαπάνη 22,5 εκ. ευρώ, στο πλαίσιο αναθεώρησης του ΕΣΠΑ, το οποίο θα διατεθεί για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων της περιφέρειας μέσω εξειδικευμένου χρηματοδοτικού εργαλείου με τη μορφή είτε δανείων χαμηλού επιτοκίου προς τις επιχειρήσεις, είτε εγγυήσεων επιχειρηματικών δανείων.

2. Η κατανομή του διαθέσιμου προϋπολογισμού ανά θεματική ενότητα **για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις** προέκυψε κυρίως μετά από πρόταση των εμπλεκόμενων περιφερειών και αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Κατανομή προϋπολογισμού ανά θεματική ενότητα για υφιστάμενες επιχειρήσεις

Περιφέρεια	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ Π/Υ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ (€)	Μεταποίηση (€)	Τουρισμός (€)	Εμπόριο (€)	Υπηρεσίες (€)
Ανατολική Μακεδονία-Θράκη	18.000.000,00	7.200.000,00	3.600.000,00	3.600.000,00	3.600.000,00
Κ. Μακεδονία	76.500.000,00	35.190.000,00	22.950.000,00	9.180.000,00	9.180.000,00
Δ. Μακεδονία	15.750.000,00	7.087.500,00	1.575.000,00	3.937.500,00	3.150.000,00
Ήπειρος	18.000.000,00	4.500.000,00	4.500.000,00	5.400.000,00	3.600.000,00
Στερεά Ελλάδα	12.600.000,00	5.040.000,00	2.520.000,00	2.520.000,00	2.520.000,00
Θεσσαλία	18.000.000,00	7.200.000,00	6.480.000,00	2.160.000,00	2.160.000,00
Ιόνια	18.000.000,00	7.200.000,00	5.400.000,00	2.700.000,00	2.700.000,00
Δ. Ελλάδα	15.750.000,00	6.300.000,00	3.150.000,00	3.150.000,00	3.150.000,00
Β. Αιγαίο	18.000.000,00	7.200.000,00	5.400.000,00	2.700.000,00	2.700.000,00
Ν. Αιγαίο	12.000.000,00	3.600.000,00	6.000.000,00	600.000,00	1.800.000,00
Κρήτη	18.000.000,00	4.500.000,00	6.300.000,00	3.600.000,00	3.600.000,00
Αττική	104.400.000,00	41.760.000,00	20.880.000,00	20.880.000,00	20.880.000,00
	345.000.000,00	126.337.500,00	72.735.000,00	71.497.500,00	74.430.000,00

3. Η προκήρυξη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.) στο πλαίσιο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Π.Ε.Π.) «Αττική», «Μακεδονία-Θράκη» «Δυτική Ελλάδα-Πελοπόννησος-Ιόνιοι Νήσοι» «Θεσσαλία-Στερεά Ελλάδα-Ήπειρος» και «Κρήτη & Νήσοι Αιγαίου».

4. Τα ποσοστά επιχορήγησης των επενδυτικών προτάσεων και η ιδιωτική συμμετοχή του δυνητικού δικαιούχου της ενίσχυσης για το σύνολο των επιλέξιμων δραστηριοτήτων της Προκήρυξης, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα ανά κατηγορία επιχειρήσεων:

Περιφέρεια	Δημόσια Επιχορήγηση (Κοινοτική και Εθνική) (%)		Ιδιωτική Συμμετοχή (%)	
	% ενίσχυσης για μεσαίες επιχειρήσεις	% ενίσχυσης για μικρές επιχειρήσεις	% ιδιωτικής συμμετοχής για μεσαίες επιχειρήσεις	% ιδιωτικής συμμετοχής για μικρές επιχειρήσεις
Ανατολική Μακεδονία- Θράκη	50	60	50	40
Κ. Μακεδονία	40	50	60	50
Δ. Μακεδονία	40	50	60	50
Ήπειρος	50	60	50	40
Στερεά Ελλάδα	40	50	60	50
Θεσσαλία	40	50	60	50
Ιόνια	40	50	60	50
Δ. Ελλάδα	50	60	50	40
Πελοπόννησος	40	50	60	50
Β. Αιγαίο	40	50	60	50
Ν. Αιγαίο	40	50	60	50
Κρήτη	40	50	60	50
Αττική	40	50	60	50

5. Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ο δυνητικός δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους (ίδια συμμετοχή) ή/και μεσομακροπρόθεσμο επιχειρηματικό Δάνειο ειδικού σκοπού. Ο τραπεζικός δανεισμός δεν είναι υποχρεωτικός. Επισημαίνεται ότι προκειμένου να τηρούνται τα οριζόμενα στο άρθρο 13 σημείο 6 του (ΕΚ) 800/2008 τουλάχιστον το 25% των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου πρέπει να μην ενέχει την έννοια της κρατικής ενίσχυσης καθ' οιονδήποτε τρόπο (επιχορήγηση, εγγύηση δανείου από δημόσιο φορέα ή επιδότηση επιτοκίου).

6.(α). Όταν ο δυνητικός δικαιούχος της ενίσχυσης κάνει **χρήση μεσομακροπρόθεσμου επιχειρηματικού δανείου ειδικού σκοπού** μπορεί να ωφεληθεί και από τη χρήση χρηματοδοτικού εργαλείου, όπως ακολουθεί:

- ο Εγγύηση μέσω ΕΤΕΑΝ για τη χορήγηση του μεσομακροπρόθεσμου επενδυτικού δανείου ειδικού σκοπού ανάλογα με το ποσοστό επιχορήγησης και την κατηγορία της επιχείρησης, ώστε τουλάχιστον το 25% του δανείου να μην είναι εγγυημένο από το ΕΤΕΑΝ

- ο Χρήση υφιστάμενων προϊόντων επιμερισμού ρίσκου μέσω JEREMIE ή ETEAN (επιδότηση επιτοκίου του μεσομακροπρόθεσμου επενδυτικού δανείου ειδικού σκοπού) ανάλογα με το ποσοστό επιχορήγησης και την κατηγορία της επιχείρησης, ώστε για τουλάχιστον το 25% του δανείου να μην υπάρχει επιδότηση επιτοκίου και χρήση χρηματοδοτικού εργαλείου.

Σε ότι αφορά στο μεσομακροπρόθεσμο επιχειρηματικό δάνειο ειδικού σκοπού ο δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να κάνει χρήση ενός μόνο χρηματοδοτικού εργαλείου (εγγύηση ή επιδότηση επιτοκίου).

6.(β). Στην περίπτωση που ο δυνητικός δικαιούχος της ενίσχυσης κάνει χρήση **προκαταβολής** μπορεί να τύχει εγγύησης για την έκδοση εγγυητικής επιστολής μέσω ETEAN στο πλαίσιο αξιοποίησης της δυνατότητας χορήγησης προκαταβολής για την υλοποίηση του επενδυτικού του σχεδίου σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σημείο 11 της παρούσας.

7. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις και εφόσον χρησιμοποιηθεί το αντίστοιχο χρηματοδοτικό εργαλείο (εγγύηση δανείου, εγγύηση εγγυητικής επιστολής, επιδότηση επιτοκίου) θα υπολογίζεται το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης για τη συγκεκριμένη ενίσχυση και θα απομειώνεται αντίστοιχα το ποσό της επιχορήγησης που ο επενδυτής τελικά θα λαμβάνει.

8. Τονίζεται ότι ο δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να κάνει χρήση χρηματοδοτικού εργαλείου είτε μόνο για το μεσοπρόθεσμο δάνειο (π.χ. εγγύηση μέσω ETEAN, προϊόν επιμερισμού ρίσκου μέσω JEREMIE ή ETEAN) είτε μόνο για την έκδοση εγγυητικής επιστολής (π.χ. εγγύηση για την έκδοση εγγυητικής μέσω ETEAN) στο πλαίσιο δυνατότητας χορήγησης προκαταβολής.

9. Ως ίδια συμμετοχή νοείται το ίδιο κεφάλαιο για τις ατομικές επιχειρήσεις και το εταιρικό/μετοχικό κεφάλαιο για τις λοιπές και μπορεί να καλυφθεί είτε με εισφορά μετρητών είτε με χρήση φορολογηθέντων αποθεματικών.

10. Εφόσον τα φορολογηθέντα αποθεματικά προβλεφθούν ως τρόπος κάλυψης της ίδιας συμμετοχής, είναι απαραίτητη η απόφαση του αρμόδιου οργάνου της εταιρίας με την οποία αποφασίσθηκε η δέσμευση των αποθεματικών για την επένδυση επί μία τριετία (3ετία) από την ολοκλήρωσή της.

11. Για όλες τις επιχειρήσεις πλην των ατομικών η καταβολή της ίδιας συμμετοχής πιστοποιείται από την αύξηση του εταιρικού/μετοχικού κεφαλαίου που προκύπτει από νέες σε μετρητά εισφορές των εταίρων/μετόχων ή κατά περίπτωση από ελεύθερα προς διανομή αποθεματικά όπως αυτά προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, ή από λοιπά στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων και των αποτελεσμάτων εις νέον για τα οποία δεν υπάρχει απαγόρευση κεφαλαιοποίησής τους.

12. Εφόσον δεν προβλέπεται στο χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης ίδια συμμετοχή και το σύνολο της ιδιωτικής συμμετοχής καλύπτεται από μεσομακροπρόθεσμο τραπεζικό επιχειρηματικό δάνειο ειδικού σκοπού, όπως θα αποτυπώνεται και στη σχετική δανειακή

σύμβαση, κατά την πιστοποίηση της υλοποιηθείσας επένδυσης θα πρέπει να επιβεβαιώνεται ότι το προϊόν του δανείου χρησιμοποιήθηκε αποκλειστικά για την υλοποίηση αυτής (π.χ. εξόφληση των τιμολογίων των προμηθευτών με δίγραμμες επιταγές ή με τραπεζικό έμβασμα σε προμηθευτή εξωτερικού)

13. Τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση της δυνατότητας κάλυψης της ίδιας συμμετοχής και την πιστοποίηση της καταβολής της ιδιωτικής συμμετοχής, θα καθορίζονται αναλυτικά στην ΚΥΑ προκήρυξης.

8. Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας ΚΑΔ - Επιλέξιμες Ενέργειες και Δαπάνες

1. Οι δυνητικοί δικαιούχοι των ενισχύσεων που δραστηριοποιούνται σε μια μόνο θεματική ενότητα πρέπει να διέθεταν επιλέξιμη επιχειρηματική δραστηριότητα πριν την 01/01/2012, και να πραγματοποιήσουν επένδυση σε επιλέξιμη δραστηριότητα στην ίδια θεματική ενότητα, στην οποία δραστηριοποιούνταν πριν από την ημερομηνία υποβολής της επενδυτικής πρότασης. Η προϋπόθεση αυτή αφορά σε υφιστάμενες επιχειρήσεις.

Στη περίπτωση νέων επιχειρήσεων αυτές θα πρέπει να διαθέτουν επιλέξιμο ΚΑΔ πριν την προδημοσίευση της παρούσας και να πραγματοποιήσουν επένδυση σε επιλέξιμη δραστηριότητα, στην οποία δραστηριοποιούνταν πριν από την ημερομηνία υποβολής της επενδυτικής πρότασης .

Οι υπό σύσταση επιχειρήσεις δεσμεύονται να αποκτήσουν κατά τη σύστασή τους τον επιλέξιμο ΚΑΔ στον οποίο θα πραγματοποιήσουν της επένδυσή τους.

Οι νέες και υπό σύσταση επιχειρήσεις δεν υπόκεινται σε περιορισμό για την υποβολή πρότασης σε συγκεκριμένη θεματική ενότητα αρκεί οι νέες να κατείχαν πριν από την ημερομηνία υποβολής της επενδυτικής πρότασης τον συγκεκριμένο ΚΑΔ ή οι υπό σύσταση να δεσμεύονται ότι θα αποκτήσουν τον ΚΑΔ στον οποίο θα πραγματοποιήσουν την επένδυση τους κατά τη σύσταση τους .

2. Οι υφιστάμενες επιχειρήσεις με μικτή δραστηριότητα (δηλ. σε διαφορετικές θεματικές ενότητες) μπορεί να είναι δυνητικοί δικαιούχοι ενίσχυσης υπό την προϋπόθεση ότι υποβάλλουν επενδυτική πρόταση στη θεματική ενότητα που αντιστοιχεί στην δραστηριότητα με τα μεγαλύτερα έσοδα όπως αυτό προκύπτει από τον μέσο όρο του κύκλου εργασιών τριετίας τους, όπως αποδεικνύεται από τα σχετικά φορολογικά τους έντυπα, και η επιχειρηματική δραστηριότητα της επιχείρησης που αντιστοιχεί στην εν λόγω θεματική ενότητα είναι επιλέξιμη. Επιπλέον, το επενδυτικό σχέδιο πρέπει να περιλαμβάνει δαπάνες τουλάχιστον 40% (σαράντα) σχετικές με αυτήν τη θεματική ενότητα. Το υπόλοιπο 60% των δαπανών μπορεί να αφορά σε άλλη θεματική ενότητα στην οποία δραστηριοποιούνται, σε επιλέξιμη δραστηριότητα που ήδη διέθεταν πριν την 01/01/2012.

Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τα τρία (3) τελευταία έτη, λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία των δύο τελευταίων ετών.

3. Στην περίπτωση μεταποιητικής δραστηριότητας που επιχορηγείται για δημιουργία σημείων πώλησης/διάθεσης των προϊόντων της θα πρέπει για μία τριετία από την έκδοση βεβαίωσης ολοκλήρωσης της επένδυσης να μην μεταβάλλεται η δραστηριότητα η οποία ενισχύθηκε. Η τήρηση της συγκεκριμένης υποχρέωσης θα προκύπτει από τα στοιχεία των Ε3 της επιχείρησης, από όπου για τις τρεις επόμενες πλήρεις οικονομικές χρήσεις θα πρέπει το 80% του κύκλου εργασιών της επιχείρησης να αφορά σε μεταποιητική δραστηριότητα.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι των ενισχύσεων πρέπει υποχρεωτικά να υποβάλλουν την επενδυτική τους πρόταση βάσει των Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) της Π.Ο.Λ. 1133/2008 και στην θεματική ενότητα που ανήκουν σύμφωνα με αυτούς. Ο Ε.Φ.Δ. στον οποίο υποβάλλεται η επενδυτική πρόταση αφού ελέγξει την αντιστοιχία των σχετικών φορολογικών εντύπων με τον δηλωθέντα Κ.Α.Δ. θα αποδέχεται την υποβολή της στην συγκεκριμένη θεματική ενότητα.

4. Οι επιλέξιμες ενέργειες, ενδεικτικά, για συγχρηματοδότηση από την παρούσα αναφέρονται στον Πίνακα 1Α για την θεματική ενότητα «ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ», 1Β για τις θεματικές ενότητες «ΕΜΠΟΡΙΟ» ΚΑΙ «ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» και 1Γ για την θεματική ενότητα «ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ».

ΠΙΝΑΚΑΣ 1Α – ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	
«ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ»	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	
(ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ)	
1	Δημιουργία, επέκταση, αναβάθμιση χώρων παραγωγής, αποθήκευσης, διάθεσης, λειτουργίας και διοίκησης της επιχείρησης.
2	Διαφοροποίηση - εκσυγχρονισμός διαδικασιών παραγωγής, αποθήκευσης, διάθεσης, λειτουργίας και διοίκησης της επιχείρησης.
3	Εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας των προϊόντων ή διαδικασιών.
4	Προστασία περιβάλλοντος, περιβαλλοντικές πιστοποιήσεις και εξοικονόμηση ενέργειας.
5	Ανάπτυξη καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία.
6	Εισαγωγή Τεχνολογιών Πληροφορικής.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1Β – ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	
«ΕΜΠΟΡΙΟ» ΚΑΙ «ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ»	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ)	
1	Δημιουργία, επέκταση, αναβάθμιση χώρων διοίκησης και ανάπτυξης εργασιών της επιχείρησης.
2	Εξορθολογισμός - εκσυγχρονισμός υπηρεσιών, λειτουργιών και διοικητικών διαδικασιών της επιχείρησης.
3	Εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας.
4	Προστασία περιβάλλοντος, περιβαλλοντικές πιστοποιήσεις και εξοικονόμηση ενέργειας.
5	Ανάπτυξη καινοτομιών.
6	Εισαγωγή Τεχνολογιών Πληροφορικής.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1Γ – ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	
«ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ»	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ)	
1	Δημιουργία, επέκταση, αναβάθμιση κτιρίων και εγκαταστάσεων τουριστικών καταλυμάτων
2	Εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση υπηρεσιών και διοικητικών διαδικασιών της επιχείρησης.
3	Εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας των υπηρεσιών.
4	Προστασία περιβάλλοντος, περιβαλλοντικές πιστοποιήσεις και εξοικονόμηση ενέργειας.
5	Ανάπτυξη καινοτομιών στις παρεχόμενες υπηρεσίες.
6	Εισαγωγή Τεχνολογιών Πληροφορικής.

5. Οι επιλέξιμες δαπάνες για την πραγματοποίηση των παραπάνω ενεργειών, οι οποίες πρέπει να συνοδεύονται κατά την υποβολή της επενδυτικής πρότασης από τα αντίστοιχα προτιμολόγια/προσφορές, αναφέρονται ενδεικτικά στον Πίνακα 2.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 – ΟΛΕΣ ΟΙ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	
1	Κτίρια και εγκαταστάσεις
2	Μηχανήματα και Εξοπλισμός Ως επιλέξιμη δαπάνη νοείται αποκλειστικά ο νέος σύγχρονος και όχι ο μεταχειρισμένος εξοπλισμός.
3	Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις Προστασίας Περιβάλλοντος. Ως επιλέξιμη δαπάνη νοείται αποκλειστικά ο νέος σύγχρονος και όχι ο μεταχειρισμένος εξοπλισμός.
4	Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις Εξοικονόμησης Ενέργειας. Ως επιλέξιμη δαπάνη νοείται αποκλειστικά ο νέος σύγχρονος και όχι ο μεταχειρισμένος εξοπλισμός.
5	Συστήματα Αυτοματοποίησης: Ως επιλέξιμη δαπάνη νοείται αποκλειστικά ο νέος σύγχρονος και όχι ο μεταχειρισμένος εξοπλισμός.
6	Δικαιώματα Τεχνογνωσίας:
7	Πιστοποίηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας
8	Προβολή - Προώθηση
9	Αμοιβές Συμβούλων

Οι δαπάνες 6,7 και 8, αθροιστικά, δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 10% του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου ενώ η δαπάνη 9 που αφορά στο κόστος εκπόνησης/σύνταξης του επιχειρηματικού σχεδίου και παρακολούθησης της υλοποίησης της επένδυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των δύο χιλιάδων ευρώ (2.000,00 €)

Οι επιλέξιμοι συνδυασμοί ενεργειών και δαπανών ανά Θεματική Ενότητα, θα περιγράφονται αναλυτικά στην ΚΥΑ προκήρυξης.

Επισημαίνονται τα εξής:

- Δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία παραλαβής της επενδυτικής πρότασης δεν συνυπολογίζονται στο ενισχυόμενο κόστος της επένδυσης, ούτε στην ίδια συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης, ανεξαρτήτως αν έχουν εξοφληθεί ή όχι κατά την ημερομηνία υποβολής της επενδυτικής πρότασης.
- Οι δαπάνες που αφορούν την υποβληθείσα επενδυτική πρόταση και πραγματοποιήθηκαν μετά την ημερομηνία παραλαβής της επενδυτικής πρότασης, κρίνονται επιλέξιμες μόνον εφόσον ο δικαιούχος της ενίσχυσης αποδεχτεί να υλοποιήσει την επένδυση με την αποδοχή της σχετικής νομικής δέσμευσης για την υλοποίηση της.
- Για να τηρείται και να αποδεικνύεται η αναγκαιότητα του χαρακτήρα κινήτρου του επενδυτικού σχεδίου θα εξετάζονται όλα τα σχετικά με τη δαπάνη και το επενδυτικό

σχέδιο έγγραφα και παραστατικά (π.χ. σύμβαση εργασιών υπογεγραμμένη πριν την παραλαβή της επενδυτικής πρότασης για δαπάνες που αφορούν τη συγκεκριμένη επενδυτική πρόταση καθιστούν το σύνολο των εργασιών μη επιλέξιμο, ανεξάρτητα από το αν τα παραστατικά έχουν υλοποιηθεί και εξοφληθεί εκ των υστέρων).

- Στις επιλέξιμες δαπάνες δεν περιλαμβάνεται ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) οποιασδήποτε κατηγορίας δαπανών εκτός εάν βαρύνει πραγματικά και οριστικά τον δικαιούχο της ενίσχυσης. Ο ΦΠΑ που δεν μπορεί να ανακτηθεί από τον δικαιούχο μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη δαπάνη.
- Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποιούνται σε περισσότερες της μίας περιφέρειας στο πλαίσιο ενός επενδυτικού σχεδίου ανεξάρτητα από το χρόνο πραγματοποίησής τους.
- Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν στην αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού
- Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν στην αγορά μεταφορικού μέσου ή αγορά εξοπλισμού μεταφορικού μέσου.
- Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια εξοπλισμού με leasing.
- Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για κτιριακές εργασίες όταν αφορούν σε ακίνητα που δεν είναι αποκλειστικά αμιγώς επαγγελματικής χρήσης.
- Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για δημιουργία, επέκταση, αναβάθμιση κτιρίων επί ακινήτου που δεν ανήκει κατά πλήρη κυριότητα στον δυνητικό δικαιούχο της ενίσχυσης. Κατ' εξαίρεση, περιλαμβάνεται στις επιλέξιμες δαπάνες η δημιουργία, επέκταση, αναβάθμιση κτιρίων εφόσον υπάρχει παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον οκτώ (8) ετών από την ημερομηνία υποβολής της επενδυτικής πρότασης. Η προσκόμιση του δικαιολογητικού περιλαμβάνεται στο «έντυπο υποβολής πρότασης» του δυνητικού δικαιούχου.

Σε περίπτωση που δεν εξασφαλίζεται η συγκεκριμένη περίοδος κατά την στιγμή της υποβολής της επενδυτικής πρότασης, ο δυνητικός δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίσει δικαιολογητικό μίσθωσης με ισχύ οκτώ (8) ετών προκειμένου να λάβει οποιοδήποτε μέρος της επιχορήγησης, (ενδιάμεση καταβολή, προκαταβολή επιχορήγησης, τελική καταβολή). Η περίοδος της οκταετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία υποβολής της επενδυτικής πρότασης.

9. Έντυπο υποβολής πρότασης - Δικαιολογητικά και στοιχεία

Η επενδυτική πρόταση θα υποβάλλεται με τυποποιημένο Έντυπο Υποβολής Πρότασης, το οποίο θα παράγεται κατά τη **διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής** από το Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) που παρέχει το Υπ.Α.Α.Ν. Η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής είναι **υποχρεωτική**.

Επιπλέον, το «έντυπο υποβολής» της επενδυτικής πρότασης θα υποβάλλεται **υποχρεωτικά και σε φυσική μορφή** εις διπλούν.

Τα δικαιολογητικά και στοιχεία που περιλαμβάνονται στην επενδυτική πρόταση θα ορίζονται αναλυτικά στην ΚΥΑ προκήρυξης.

Σε περίπτωση υποβολής επενδυτικής πρότασης που δεν πληροί τις προϋποθέσεις των προηγούμενων παραγράφων ή δεν περιλαμβάνει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά όπως θα οριστούν αναλυτικά, αυτή θεωρείται «μη παραδεκτή».

Κάθε δυνητικός δικαιούχος ενίσχυσης έχει δικαίωμα να υποβάλει μόνο μία (1) επενδυτική πρόταση που αναφέρεται **αποκλειστικά** σε ένα άξονα ενός Π.Ε.Π. και αποκλειστικά σε ένα από τα σημεία υποδοχής του Ε.Φ.Δ. της διοικητικής Περιφέρειας όπου πρόκειται να υλοποιηθεί η επένδυση στο πλαίσιο της εν λόγω προκήρυξης. Η υποβολή περισσότερων της μιας (1) προτάσεων από τον δυνητικό δικαιούχο στον ίδιο ή σε άλλο Ε.Φ.Δ., ή η υποβολή επενδυτικής πρότασης σε αναρμόδιο σημείο υποδοχής του Ε.Φ.Δ. ή η υποβολή επενδυτικής πρότασης που να αφορά σε περισσότερες από μία Περιφέρειες καθιστά όλες τις υποβληθείσες προτάσεις του αυτοδίκαια «μη παραδεκτές».

10. Κριτήρια αξιολόγησης

Τα κριτήρια αξιολόγησης των επενδυτικών προτάσεων θα λαμβάνουν υπόψη την οικονομική κρίση και την κατάσταση της πραγματικής οικονομίας της χώρας και θα ισχύσουν οριζόντια και για τις δώδεκα περιφέρειες της χώρας, ανεξάρτητα από το κανονιστικό πλαίσιο που εφαρμόζεται σε ότι αφορά το ποσοστό χρηματοδότησης.

Αυτά θα αφορούν κατά περίπτωση κυρίως:

- Την επιχειρηματική ικανότητα και συνέπεια στις συναλλαγές του δυνητικού δικαιούχου της ενίσχυσης
- Την δυνατότητα διάθεσης της ίδιας συμμετοχής (εφόσον προβλέπεται στο χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης)
- Την Βιωσιμότητα της επιχείρησης
- Την διατήρηση ή / και την δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης
- Τον επιχειρησιακό και τεχνικό σχεδιασμό της επένδυσης
- Τη συμβολή της επενδυτικής πρότασης στην ανάπτυξη της καινοτομίας, των τεχνολογιών πληροφορικής, της προστασίας του περιβάλλοντος και της εξοικονόμησης ενέργειας και

Μία επενδυτική πρόταση, για να προχωρήσει στην κατ' ουσία αξιολόγηση της, θα πρέπει καταρχήν να χαρακτηριστεί πλήρης, στη συνέχεια παραδεκτή και να βαθμολογηθεί. Η τελική βαθμολογία μίας παραδεκτής επενδυτικής πρότασης για να θεωρηθεί θετικά αξιολογημένη δεν μπορεί να είναι χαμηλότερη από μία ελάχιστη βαθμολογία (π.χ. 60 σε σύνολο 100) η οποία και θα προσδιοριστεί από τη ΚΥΑ προκήρυξης.

Όσες επενδυτικές προτάσεις έχουν βαθμολογία μικρότερη αυτής της ελάχιστης βάσης χαρακτηρίζονται «αρνητικά» αξιολογημένες επενδυτικές προτάσεις και δεν επιχορηγούνται ακόμα και αν υπάρξει αδιάθετο υπόλοιπο του διαθέσιμου προϋπολογισμού.

Οι θετικά αξιολογημένες προτάσεις κατατάσσονται, για κάθε Περιφέρεια, σε φθίνουσα σειρά και μέχρι το ύψος του διαθέσιμου προϋπολογισμού ανά θεματική ενότητα και κατηγορία επιχειρήσεων και χαρακτηρίζονται «επιχορηγούμενες» μέχρι εξαντλήσεως του διαθέσιμου προϋπολογισμού, οπότε για την κάθε κατηγορία οριστικοποιείται και η βάση επιχορήγησης ανά Περιφέρεια.

Είναι δυνατόν σε εύλογο χρονικό διάστημα από την έγγραφη ειδοποίηση των ενδιαφερομένων για την ανάληψη δέσμευσης με την υπογραφή συμβάσεων/ συμφωνιών αποδοχής όρων απόφασης υπαγωγής μεταξύ ΕΦΔ και δικαιούχων της ενίσχυσης να προκύψουν αδιάθετα υπόλοιπα του διατιθέμενου προϋπολογισμού για τη συγκεκριμένη θεματική ενότητα και κατηγορία επιχειρήσεων. Σε αυτή την περίπτωση και με την προϋπόθεση ότι έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία εξέτασης των υποβληθεισών ενστάσεων, οπότε και θα έχουν προκύψει τα τελικά αδιάθετα υπόλοιπα, επικαιροποιείται ο πίνακας ενισχυόμενων προτάσεων για μία και μόνη φορά και επανακαθορίζεται η σχετική βάση επιχορήγησης μέχρι εξαντλήσεως του διαθέσιμου προϋπολογισμού.

11. Καταβολή δημόσιας επιχορήγησης

1. Η καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης γίνεται σε μία ή δύο δόσεις με αντίστοιχη υλοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικείμενου και μετά από επιτόπια πιστοποίηση του ΕΦΔ.
2. Παρέχεται στον δυνητικό δικαιούχο της ενίσχυσης η δυνατότητα αιτήματος προκαταβολής έναντι του υποβαλλομένου επενδυτικού σχεδίου, μετά την υπογραφή της σχετικής σύμβασης, το ύψος της οποίας δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να υπερβαίνει σε ποσοστό το 60% του ποσού της επιχορήγησης (δημόσιας δαπάνης). Απαραίτητη προϋπόθεση για την λήψη της προκαταβολής είναι η κατάθεση στον Ε.Φ.Δ. τουλάχιστον ισόποσης (με το ύψος της προκαταβολής) εγγυητικής επιστολής τραπεζής που λειτουργεί νόμιμα στην Ελληνική επικράτεια ή σε κράτος μέλος της Ε.Ε.
3. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης και της προκαταβολής θα ορίζονται αναλυτικά στην ΚΥΑ προκήρυξης.

12. Έλεγχοι

Οι δυνητικοί δικαιούχοι που θα τύχουν ενίσχυσης, στο πλαίσιο της παρούσας δράσης, θα υπόκεινται σε έλεγχο σε ότι αφορά την νομιμότητα και την κανονικότητα της επενδυτικής τους πρότασης όπως αυτά θα καθορίζονται από το κανονιστικό και θεσμικό πλαίσιο της.

Οι έλεγχοι θα διενεργούνται τόσο κατά την διάρκεια υλοποίησης όσο και για εύλογο χρονικό διάστημα από την έκδοση βεβαίωσης ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου στο πλαίσιο τήρησης των μακροχρονίων υποχρεώσεων που θα περιλαμβάνονται στην σχετική εγκριτική απόφαση.

Είναι δυνατόν οι έλεγχοι να διενεργούνται από διαφορετικά επίπεδα ελεγκτικών οργάνων των Ελληνικών Αρχών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως:

- Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης για την πιστοποίηση υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης,
- Διαχειριστικής Αρχή,
- Αρχή Πιστοποίησης,
- ΕΔΕΛ,
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
- Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

13. Υποχρεώσεις των δικαιούχων της ενίσχυσης

1. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης υποχρεούται στην τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εν λόγω προκήρυξη και στην αποδοχή της σχετικής εγκριτικής πράξης που υπογράφει με τον Ε.Φ.Δ. Τα στοιχεία των δικαιούχων της δράσης αναρτώνται υποχρεωτικά στη λίστα δικαιούχων στην ιστοσελίδα espa.gr.
2. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης δεν μπορεί να επιχορηγηθεί από άλλο Εθνικό ή Κοινοτικό Πρόγραμμα για την υλοποίηση της ίδιας πρότασης ή τμήματος αυτής.
3. Όταν ο δικαιούχος διαφοροποιηθεί ουσιαστικά από δαπάνες οι οποίες έχουν συμβάλει στην βαθμολογία της πρότασής του κατά την διαδικασία αξιολόγησης, σύμφωνα με τους όρους που περιέχονται στην αποδοχή της σχετικής απόφασης υπαγωγής με τον Ε.Φ.Δ. θα επιβάλλεται κατά περίπτωση η αναλογική μείωση ή επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης.
4. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης δεσμεύεται να λειτουργεί εντός των γεωγραφικών ορίων της Περιφέρειας που υπαγορεύονται από το Π.Ε.Π. από το οποίο έχει χορηγηθεί η ενίσχυση και να μη μεταβάλλει τη χρήση της ενισχυόμενης επένδυσης (μεταποίηση με σημείο πώλησης προϊόντων), τουλάχιστον για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών μετά την ολοκλήρωσή της. Για τον έλεγχο αυτής της υποχρέωσης ο δικαιούχος αποστέλλει στον Ε.Φ.Δ. τα ετήσια φορολογικά έντυπα για όσο χρόνο απαιτείται. Σε αντίθετη

περίπτωση, υποχρεούται σε ολική ή μερική επιστροφή της καταβληθείσας δημόσιας επιχορήγησης.

5. Απαγορεύεται η μεταβίβαση παγίων περιουσιακών στοιχείων της επένδυσης που έχουν επιχορηγηθεί, εκτός αν αυτά τα στοιχεία έχουν αντικατασταθεί από άλλα τουλάχιστον ισοδύναμου αποτελέσματος. Η απαγόρευση αυτή ισχύει μέχρι τη συμπλήρωση της τριετίας (Ζετίας) από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης. Για τον έλεγχο αυτής της υποχρέωσης, ο δικαιούχος αποστέλλει Υπεύθυνη Δήλωση στον Ε.Φ.Δ. που αναφέρει την διατήρηση των επιχορηγούμενων παγίων ή την αντικατάστασή τους από άλλα τουλάχιστον ισοδύναμου αποτελέσματος. Σε αντίθετη περίπτωση, ο επενδυτής υποχρεούται σε ολική ή μερική επιστροφή της καταβληθείσας δημόσιας επιχορήγησης.
6. Απαγορεύεται η εκμίσθωση πάγιων περιουσιακών στοιχείων της επένδυσης μέχρι τη συμπλήρωση της τριετίας (Ζετίας) από την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης ολοκλήρωσης της επένδυσης, εκτός της περίπτωσης κατά την οποία εκμισθώνεται το σύνολο της επιχειρηματικής μονάδας. Η υποχρέωση ελέγχεται με Υπεύθυνη Δήλωση. Σε περίπτωση εκμίσθωσης του συνόλου της επιχειρηματικής μονάδας, ο μισθωτής δεσμεύεται στην τήρηση των όρων της παρούσας απόφασης που τον αφορούν και ιδιαίτερα στη λειτουργία και μη μεταβολή της χρήσης της ενισχυόμενης επένδυσης και τη διατήρηση των νέων θέσεων απασχόλησης, για το προβλεπόμενο αντίστοιχο χρονικό διάστημα. Η εν λόγω δέσμευση πρέπει να περιλαμβάνεται στο μισθωτήριο συμβόλαιο.
7. Η διατήρηση της απασχόλησης σε ΕΜΕ (υφιστάμενες και νέες θέσεις εργασίας) από τους δικαιούχους των ενισχύσεων είναι υποχρεωτική για χρονικό διάστημα έως και δύο (2) ετών από την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου.
8. Σημειώνεται ότι ο δικαιούχος της ενίσχυσης υποχρεούται στη λήψη όλων των κατά περίπτωση απαιτούμενων γενικών και ειδικών αδειών ή /και δικαιολογητικών, που αφορούν την πραγματοποίηση της επένδυσης και τη νόμιμη λειτουργία της επιχείρησης ή/και παροχής της συγκεκριμένης υπηρεσίας. Τα ανωτέρω έγγραφα, επιδεικνύονται κατά τον έλεγχο. Η λήψη όλων των ανωτέρω αδειών ή/και δικαιολογητικών αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης.
9. Σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων του δικαιούχου της ενίσχυσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα προκήρυξη και στη σύμβαση/απόφαση υπαγωγής ή σύμβαση / απόφαση υπαγωγής δύναται να λυθεί και τότε ο επενδυτής υποχρεούται σε μερική ή ολική επιστροφή των ποσών της δημόσιας επιχορήγησης. Είναι επίσης δυνατή η λύση της σύμβασης μονομερώς, μετά από αίτημα του δικαιούχου της ενίσχυσης που υποβάλλεται στον Ε.Φ.Δ. Στην περίπτωση αυτή, τυχόν καταβληθείσα δημόσια επιχορήγηση καθίσταται αμέσως απαιτητή στο σύνολό της.

10. Η επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της δημόσιας επιχορήγησης από τον επενδυτή σε όλες τις περιπτώσεις γίνεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής τους.

14. Πληροφόρηση - Δημοσιότητα

Στοιχεία για την εν λόγω προδημοσίευση θα είναι διαθέσιμα στους ιστότοπους www.ependyseis.gr, www.espa.gr, www.startupgreece.gov.gr. Επιπλέον σχόλια και ερωτήσεις μπορούν να υποβληθούν ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του www.espa.gr στην Ενότητα Υποβολή Ερωτημάτων (σύνδεσμος <http://www.espa.gr/el/Pages/HelpDesk.aspx>) και στις διευθύνσεις mme@mnec.gr και infoespa@mnec.gr.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 6 και 7 του Κανονισμού (ΕΚ) 1828/2006 για λόγους διαφάνειας είναι υποχρεωτική η αναγραφή της δικαιούχου επιχείρησης, της ονομασίας του έργου και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότης που χορηγείται στο έργο, στο δημοσιοποιημένο κατάλογο των δικαιούχων στο διαδίκτυο και στον ιστότοπο www.espa.gr.

Επιπλέον από την έκδοση της βεβαίωσης ολοκλήρωσης της επένδυσης και για χρονική διάρκεια ενός (1) έτους, ο επενδυτής υποχρεούται να τοποθετήσει σε εμφανές σημείο της επιχείρησής του αναμνηστική πλάκα στην οποία θα αναγράφεται:

«Ο εκσυγχρονισμός της επιχείρησης υλοποιήθηκε με συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης»

15. Καθεστώς ενίσχυσης

1. Οι ενισχύσεις χορηγούνται στο πλαίσιο του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού (ΕΚ) 800/2008 για τις περιφέρειες Ανατολική Μακεδονία - Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Δυτική Μακεδονία, Θεσσαλία, Ήπειρος, Ιόνιοι Νήσοι, Δυτική Ελλάδα, Πελοπόννησος, Βόρειο Αιγαίο και Κρήτη και ειδικότερα με το άρθρο 13 αυτού .
2. Οι ενισχύσεις χορηγούνται στο πλαίσιο του Κανονισμού για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis) (ΕΚ) 1998/2006 για την εφαρμογή των άρθρων 87 & 88 της συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας και ειδικότερα τα άρθρα 2 και 3 αυτού, για τις περιφέρειες Στερεά Ελλάδα, Αττική και Νότιο Αιγαίο. Για αυτές τις περιφέρειες η ενίσχυση που θα λάβει μια επιχείρηση βάσει της παρούσας, αθροισόμενη με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση έχει λάβει ή θα λάβει η επιχείρηση βάσει του ως άνω Κανονισμού της ΕΕ για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis) κατά την περίοδο του έτους χορήγησης της ενίσχυσης και των δύο προηγούμενων οικονομικών ετών, δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των 200.000 ευρώ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄

Ορισμός των ΜΜΕ

(σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ της 6ης Μαΐου 2003)

Άρθρο 1

Επιχείρηση

Επιχείρηση θεωρείται κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Ως τέτοιες νοούνται ιδίως οι μονάδες που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, ατομικά ή οικογενειακά, προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2

Αριθμός απασχολούμενων και οικονομικά όρια προσδιορίζονται τις κατηγορίες επιχειρήσεων

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια EUR ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια EUR.
2. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια EUR.
3. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια EUR.

Άρθρο 3

Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών

1. «Ανεξάρτητη επιχείρηση» είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.
2. «Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις» είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, η ίδια ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25 % ή

περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρηση).

Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών, και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την οικεία επιχείρηση:

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κινδύνου («business angels») και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις, εφόσον το σύνολο της επένδυσης σε μια ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνει 1 250 000 EUR·

β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού·

γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης·

δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατομμύρια EUR και λιγότερο από 5 000 κατοίκους.

3. «Συνδεδεμένες επιχειρήσεις» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μια από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκήσει κυρίαρχη επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας·

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυρίαρχη επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που κατέχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων.

Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή με τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες

επιχειρήσεις καθόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές.

Ως όμορη αγορά νοείται η αγορά ενός προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατάντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ, εάν το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους οργανισμούς ή δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5. Μια επιχείρηση δύναται να υποβάλει δηλώσεις σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί ποιος το κατέχει εφόσον η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25 % ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους ή μέσω φυσικών προσώπων ή ομάδας φυσικών προσώπων. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή κοινοτικές κανονιστικές ρυθμίσεις.

Άρθρο 4

Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών και περίοδος αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς το φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους δασμούς.

2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματοοικονομικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν το φαινόμενο επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5

Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

α) οι μισθωτοί·

β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιώνονται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο·

γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες·

δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά πλεονεκτήματα από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική εκπαίδευση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6

Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή - εφόσον υπάρχουν- τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης, ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την

εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Σ' αυτά προστίθεται το

100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτές τις συνεργαζόμενες, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία

τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία τα σχετικά με τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία τα σχετικά με τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.---